

עלי מרפא
שערי הגליון
יין הנגבי
למעשה
בני היכלא

הודאה מתוך צעקה
אור שמאי למרחקים
ההתחדשות של חנוכה
חטכה לאור דברי רבי נתן
רבי שמואל העשל

התורה הזמנית:

למצוא בתוך ימי הרע את הטוב
חטכה לאור תורה ל"ג
מלחמת האור כנגד חשכת יין
הניצוץ ששורף את הקש של עשו
חטכה - אור החינוך
עבודת הדלקת הנרות
איחור בהדלקת נר חטכה

דרכי נועם
טעם גן עדן
כוכבי אור
עומק המרשה
חנוך לנער
שאל בני
הלכה פסוקה

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

להפוך ימי צרה לימי הודאה!

ב"ה יום אישבת תקצ"ד

בשבת זה שעבר דברתי הרבה בענין ימי חנה הם ימי הודאה, שצריך האדם להמשיך דרך זה להודות ולהלל לשמו הגדול יתברך תמיד, אפילו בתוך מעוץ צוקה וצרה רח"ל, גם אז יודה לשמו הגדול יתברך על גדל החסדים שעשה עמו עד הנה, ועל כל ההרחבות הגדולות שמוציא בתוך הצרה עצמה בבחינת בצר הרחבת לי, ועי"ז זיקא טעם בעת הצרה יביא תודה על העבר, על ידי זה יוכל לעצור על להבא, בבחינת מודה על העבר, על ידי זה יוכל לעצור על לעתיד לבוא, וכבר דברתי בזה ובודאי נשמעת ממני בזה הרבה, אך צריך לחזור זאת הרבה ולילך בזה, ומאד אני מחיה עצמי בדרך זה הרבה.

וגם על כל מכתבתי וצערתי אני מחיה עצמי רק בזה שאני מודה להשם יתברך על כל החסד אשר עשה עמי ועמך, מה שעל כל פנים אתה צועק על רחוקי מהש"ת ועל החסד הנפלא שעשה השם יתברך עמי שאני מתנגד ח"ו, וכמו שכתבתי בעצמך במכתבתי זה שהשם יתברך הקדים לי רפואה למפרע, ובודאי כך הוא האמת ברוך וצלו של שם יתברך הקדים לי ולכלנו רפואה גדולה לנצח למפתני האנטשה מאד נשל כל אדם ואדם, ועל זה אני מחזיק להודות לו יתברך בפה מלא בכל יום על כל החסד ועל כל הנפלאות והטובות שעשה עמנו, שענוקה לידע מאור בנה, ומתורתו ושיחות קדושות ונוראות פאלה...

נתן מברסלב

חק ולא יעבוד

יום	יום לחדש	ליקוטי קמא	ליקוטי הלכות ה"ד	משנה ברוכה ה"ב	דף היומי נדרים	ימי מוהר"ת
שבת	כג	כג	כד	ה	נג	יא
א	כד	כה	כה	ו	נד	יב
ב	כה	כז	כו	ז	נה	יג
ג	כו	כח	כז	ח	נו	יד
ד	כז	כח	כח	ט	נז	טו
ה	כח	כט	כט	י	נח	טז
ו	כט	כו	ל	יא	נט	יז

התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן קמא, סימן ל"ג

עיון

חנינו כלים לשפע

שפע איננו בהכרח ברכה. חכמה וידע אינם בוודאי הצלחה. לפני הכל יש צורך בכלי מתאים.

של הצדיק. לפיכך נסמכו פרשיותיו של יוסף לחנוכה. ללמד אותנו פרק בעניינו של הצדיק. לא כולם מבינים את עניינו של יוסף. לא כולם מבינים עניינו של חנוכה. ביציאת מצרים הראנו השי"ת אותות ומופתים, נפלאות

של הצדיק. שלפני שייפתחו שערי שמיים על ראשו של אדם ולולות לצלול לאבדון קיומי כשבאמתחתן אוצרות זהב. משאבים לכליים עשויים לפרנס עם רב, אך בתנאי שהממונה עליהם יהיה פיקח, שיידע לנתב את השפע, ולהשקיע במקומות הנכונים. הצורך הזה נקרא - כלי. כלי לשפע.

לו יצויר שייפתחו שערי שמיים על ראשו של אדם ושפע של תורה, חכמה וידע יישפך עליו בקיטונות. האם תצמחו לו וממנו תועלת כלשהי? תורה אין די לשפוף, בעיקר נדרשת יכולת קבלה והכלה. יכולת לקבל את החכמה, ללמוד אותה, לעבד ולהזין את הנפש. שאם לא כן, אין זה שפע אלא שיטפון.

הוא הדין לגבי חיזוק. אין די בהרעפת טל חיזוק והמטרת 'דיבורים'. נפש הצמאה לחיות והתחזקות זקוקה בסופו של דבר להיבנות. החיזוק נפלא, אך יש ליתן את הדעת גם על התוצאה - האם החיזוקים כוננו בנפש יסוד איתן של חוסן? רק כך ייחשב הדבר לחיזוק. העולם מלא אוצרות ובכל זאת האנושות עלולה לגווע כאן ברעב רוחני. הרי שולחן הרי בשר ואין לנו פה לאכול.

צינור להנחלת אור

השבוע מתחילה התורה הקדושה לעסוק בדמות אחת וממשיכה לעסוק בו אף בשבועות הבאים - יוסף הצדיק. מקומו של יוסף אינו מובן מאליו. האחים הקדושים תמהו: על הכתונת המיוחדת. על החלומות. על הייחודיות. תמהו אף שפטו, השליכו לבור, ומכרו לישמעאלים. במה באמת נתבדל כל כך יוסף?

התורה הקדושה מבהירה: היו לנו אבות קדושים, אברהם יצחק ויעקב. דור הולך דור בא. אחרון שבאבות, יעקב, עתיד להסתלק בסוף ספר בראשית, והשאלה היא: להיכן יתגלגלו הדורות הבאים? איך יבוא האור, ממרומי עולמם של האבות אל תחותיות המקום אליו עתידים להתגלגל הבנים ומאות הדורות הבאים?

נדרש כאן צינור, כלי. האור העליון, אורם של האבות הקדושים שופע ויורד. אך על מנת שלא יתפזר אי שם בשחקים, אלא ירד וישקה את העם שבשדות ויחדור אל לב הבנים - מוכרחים להתקין לו צינור. זהו עניינו של הצדיק, יוסף. "אלה תולדות יעקב - יוסף". תולדותיו של יעקב אבינו מונחלים על ידי יוסף - בכוחו

נרות החנוכה מאירים במקום רחוק, רחוק מאוד. הם מביאים אור עיקש ונצחי עד לסוף כל הדורות, גם לאלפיים שנה אחר חורבן הבית.

ושידוד מערכות. מה ראינו בחנוכה? כך קטן ונר דולק ותו לא. מה יש בנר? מה שיש בו בנר הקטן, הוא הדבר שיש ביוסף, בצדיק.

נר קטן, נס גדול

יציאת מצרים אפופה גדולות ונפלאות, אך היא שם למעלה. נר חנוכה נמצא כאן, ומביא לכאן ממש את יציאת מצרים בעצמה. נר הוא כוח מופלא להמשכת ברכה ושפע. העולם מלא נפלאות, עתיר נכסים, רווי בשפע. אך כל עוד לא בא השפע אל עולמך וחיך, עדיין אין זו ברכה.

יוסף הצדיק הוא מקור הברכה. הצדיקים מיוחדים ונבדלים בכך שבכוחם לרדת אלינו. להחיות אותנו. לתת בידנו נר קטן ולצוות: "לך קדימה, האר את דרכך בנר מצווה ואור תורה. עשה כפי יכולתך והאור כבר יבוא בעקבותיך". אמירה שכזו יכול רק יוסף הצדיק לומר.

נרות החנוכה מאירים במקום רחוק, רחוק מאוד. הם זורחים בעומק הגלות. הרחק-הרחק מגאולת מצרים. הם מביאים אור עיקש ונצחי עד לסוף כל הדורות, גם לאלפיים שנה אחר חורבן הבית. האור הזה המאיר בחנוכה הוא סודו של יוסף הצדיק, סוד הנצחיות שישם גלות לא יכלה לה.

בחג החנוכה נוטל יהודי נר קטן בידיו, מדליק ומעלה אור על פתח ביתו. הנר מלמד: התעקש ידידי להאיר כל רגע בחייך, כל פינה בעולמך. השתדל להתחיל בכל פעם מחדש, כאילו עמדת כראש על מפתן הבית. האמן שגם בחייך יופיעו ניסים ונפלאות.

חנוכה - התחדשות

זה דבר פלאי, שספרי החסידות והמוסר מדברים מענין חצות והתבודדות, ולקרוא ק"ש בזמנה, הם מדברים אבל זה נשאר בספר...

הרי אי אפשר להתעלם מזה שהם כן כתבו את כל זה בספריהם הק', יש אצלי את הספרים, הם מדברים שם כ"כ הרבה מהתבודדות, נורא... כשהם מדברים שם מחצות, זה אש... נו, זה בספרים וזהו. ספר קדוש, טוב מאד, אבל זהו. לעסוק עסק מזה למעשה, זה רק בכח של רבינו.

כולם מדברים, אבל כאן זה ב"ה - נכון שהיה צריך להיות יותר, אבל ב"ה - יש כאן ב"ה יהודים שמקיימים את העצות של רבינו, את החצות... עם קצת התבודדות גם כן... שומרים על זמן קריאת שמע, ב"ה זה הרי נמצא, וכל זה בכוחו של רבינו.

והאמת היא שאין בזה שום דבר חדש, רק מה, הם אומרים 'כל רבי מתקן דבר חדש, כל רבי בדורו מנהיג את הגלגל, והוא יכול לעשות מה שהוא רוצה'. דיבור כזה לא נמצא אצל אנשי רבינו, אני לא יכול לעשות מה שאני רוצה, אני רק יכול לחדש את הדברים הישנים, הדרך של הבעל שם טוב הקדוש ושל כל הצדיקים הקדושים שהיו בזמן המגיד, הרי התיישן - אני יכול א"כ לחדש את זה, שזה יהיה יותר חדש, אבל לגעת... אסור כהוא זה! לאף אחד אין הכח להזיז כלשהו מהעצות הקדושות שהיו בימי הבעל שם טוב!, אפילו משהו לגעת בזה, אסור לעשות זאת! זה קשה לך? תבקש מהשי"ת על זה!

היה צריך להיות שיותר אנשים יכנסו בענין רבינו, ואלה שכבר הולכים בזה, שיהיה להם התחדשות, להתחדש בדבר הזה, הלא זהו ענין של חנוכה לשון חינוך - להתחדש.

זו כל החיות של הרבי, וזו גם היתה האהבה של רבינו לכל ישראל, דן כל אחד לכף זכות, כאלה לשונות של התחזקות לא שומעים בשום מקום: 'גיוואלד, זייט אייך נישט מייאש!' רבינו לא ריחק אף אחד, לא היה קיים אצל רבינו שום נידח.

נצור לשונך הלכות לשון הרע

מצות עשה להתרחק מחברת הרשעים שנאמר 'ובו תדבק' (רמב"ם הל' דעות פ"ו הל' א') ולכן אם מכיר שהאנשים הם בעלי לשון הרע, אסור להצטרף לחברתם גם כשאננם מדברים לשה"ר.

אסור מן התורה לקבל לשון הרע, דהיינו שמאמין ללשה"ר ששמע או שקרא, וכתוצאה מזה: א. מגנה בלבו את האדם ששמע עליו לשה"ר, או אפילו ירד ערכו בעיניו קצת, שאינו מעריכו ומכבדו כ"כ כמו שהיה מעריכו לפני ששמע עליו הלשה"ר.

ב. או מספר גם הוא הלשה"ר כדי שאחרים יגנו אותו ג"כ.

ג. או פוטר את עצמו ממה שחייב לו, כגון אם ספרו לו שהמזכיר גנב מהמשרד משהו, או שבר איזה כלי, והוא מעכב משכורתו בתשלום הגניבה או הנזק.

בכל אלו עבר על איסור תורה של קבלת לשון הרע.

(קיצור הל' לשה"ר פ"ו סעיף ז. ח.)

הכלל הוא, שצריך לבקש שלום.

שיהיה שלום בין ישראל:

לכונן מוהר"ן ס"ל"ג, התורה הזמנית

נקודות אור לחנוכה

בכוחנו.

חנוכה: החג בו מדליקים את אור התורה על ידי שיעורים קבועים וקצובים בתורה מידי יום בימו (ליקו"ה בציעת הפת ה').

חנוכה: החג בו מאיר אור לרגלי - מקומות הנמוכים, על ידי ההתחדשות בלימוד הלכה, להאמין בכל הלכה שהוא הרצון של ה', וכך 'ללכת' עם ה' בתוך הארצות והגשמיות (ליקו"מ תנינא ס"ב).

חנוכה: החג בו למדים את ההתחדש ברצונות להיות כרצון ה', אפילו כמה פעמים ביום (ליקו"ה השמטות להלכות חנוכה).

חנוכה: החג בו מאיר ה"ג מידות של רחמים לתקן ה"ג פרצות של היוונים, והעיקר הרחמנות האמיתית לדעת מהשם יתברך.

חנוכה: החג בו מאיר אור הצדיקים בהארה יתירה, ואשרי מי שפועל בזמן ההדלקה לקבל הרגש והשגה חדשה בתורת הצדיקים.

חנוכה: החג שמחדש אותנו ומחנך אותנו בדרכי עבודת ה'. כמו בחינוך הקטן, מלמדים אותו לעשות מעשה טוב, ואחר כך חוזר למעשה נעורת, ושוב מלמדים אותו עוד דבר טוב, וחוזר שוב למעשה שובבות, וכך כמה פעמים עד שנעשה לגדול. כך גם מדליקים אור ה' בבית, והנר נכבה, ושוב מדליקים למחרת קצת יותר מאתמול, ושוב נכבה, ולמחרת מדליקים פעם שלישית קצת יותר אור, עד שזוכים לשלמות האור (ליקו"ה כלאי בהמה ד').

חנוכה: הזמן בו מתחנכים אנו להודות לה' על כל דבר, גם בזמנים שבהם צר לאדם, למצוא איזה הרחבה בתוך הצרה, וכך להודות לה', להיות קרובים אליו מתוך הצער (ליקו"מ תנינא ס"ב, ליקו"ה כלאי בהמה ד').

חנוכה: החג בו למדים אנו לצאת מצער, על ידי הודאה כללית על ניסי עם ישראל [נר איש וביתו], ואחר כך להודות על נס פרטי [נר לכל אחד ואחד], ואחר כך להיות מוסיף והולך להתבונן בעוד ועוד ניסים שהיה בפרטיות (ליקו"ה שילוח הקן ה').

חנוכה: החג שמאיר בו אור האמת, ללכת אחר האמת אפילו אם בפועל אין זוכים להרגיש ולהשיג את ידיעת האמת בהשגת הדעת.

חנוכה: החג בו מקבלים אנו עזות דקדושה ללחום בגבורת הלב נגד היוונים.

חנוכה: החג בו יורד האור למטה, להתחיל להכיר את מציאות ה' בזמנים חשוכים וירודים.

חנוכה: החג בו למדים אנו דרך לשבור את החושך לא על ידי מדורה אור גדול, אלא דווקא על ידי נר קטן.

חנוכה: החג בו השם יתברך כיבכול בא לבקר אותנו בביקור חולים בביתנו (ליקו"ה השכמת הבוקר ד').

חנוכה: החג בו כל הסודות של המנורה בבית המקדש מאירים בבית הפרטי של כל אחד ואחד.

חנוכה: החג בו מתחזקים אנו להאמין בכל קצת, ולהדליק אור ה' בכל מעט שיש

הליכות

שיחות ומנהגים

חנוכה

שהחריבו וטמאו הקנים את כל השמינים, והתהפצות היתה חזקה כל כך שלא היה יאיר להדליק את הפתילה, ולא נמצא פי אם מעט שמן חתום בחותמו של לוח גדול - אך מפעם שמן הותר נהיה גם התורה, והיה הפתיל של רבנו הקדוש, שאף שהיצר הרע וחילוליו מטמאים את כל המוחין, אך השמחה וההתקוותה הוא אף במעט דמעט הקדשה שצדק לא נטמא ונמצא בכל אחד ואחד, והינו 'אמותר בקנאים', כי קה מנהיג השם יתברך את עולמו, שבכל אחד ואחד מוכרח שיהיה בו איזה טוב, אפילו אם הוא מעט דמעט, אך בנח מעט זה, אם יקרה חשיב בעיניו ולא ירפה ממנו - צדי יתגבר בסוף על כל הרע, ויקרה נעשה גם לשושנים, ויחוד ויתקן הכל.

ומהדבור של הקלעמער הוא הנחיה דבור ההתקוותה השגור בפי אנשי שלומנו: "א פאטש געכאפט - און שפיל פרילאך", הינו שאף על פי שמקבלים סטייה, מברחים הלאה להחזיק מצמד ולהמשיך לנגן ולשחם בעבודת ה'.

(שיח שרפי קודש חלק ג' סימן קמא)

בחנה אחת שהיתה בפרסלב קדם ימי התקפה ונמשכה עד אור הבקר פנונה תימים הם, ונראה אז שאחרי החתונה היו מלידים את כל המחתנים לביתם בשיחה ובגינה עם פלי זמר, ובדרך כלל היו כבר 'הקלעמער' (המנגנים בכלי זמר) עיפים משמחת החתונה, ובקרב המוסיקה שהיה עין עד מאד מקשי עבודתו, ובאותו לילה של החתונה הנ"ל היה המתופף ששמו היה יעקב עין מאד, וניהלה הקלעמער סטר לו פכניו, והתחיל המתופף לבלות, ואמר לו מנהל הקלעמער: "יעקב, א פאטש געכאפט - און שפיל פרילאך!" - "יעקב, סטייה קבלת - וינגן בשמחה!".

באותה עת שלאו את המחתנים שהה אז מוהר"ן בעלית ביתו, ולמדו ימי מאיר לייב בלעכער עמד אצלו, וגשעברו אז המלים תחת בית מוהר"ן נגנו את תנועת נגון ההתעוררות הידוע אצלנו: ומוהר"ן רבי מאיר לייב שמעו את תנועת הנגון, ורבי מאיר לייב שהיה בעל מנגן התאים תכף אז תנועת נגון זה למבות 'אמותר בקנאים, נעשה גם לשושנים' (בפיטו 'מעוז צור לחנוכה), שהוא לפחד התקוותה עצמו, שאף על פי

החוברת שנגנזה

בתקופת מלחמת העולם הראשונה ידעו יהודי ארץ ישראל תלאות רבות. החל מרעב ומחסור קשה; איום תמידי של גיוס לצבא הטורקי, ששלט אז בארץ, על כל הסכנות הגשמיות והרוחניות שנלוו לכך; מכת הארבה שפשט על שדות ארץ ישראל וחסל את היבול; מגפת הטיפוס שהשתוללה והפילה חללים רבים, ועוד צרות מצרות שונות, הרחמן יצילנו.

וכמו אין די בכל אלו, בעקבות פעילותה של קבוצה שהעבירה מידע מודיעיני לצד האנגלי

והקב"ה מצילנו מידם נמל יפו העתיקה

הלוחם בטורקים, נחשדו כל היהודים כולם כמשתפי פעולה עם האויב וכמרגלים. היחס כלפיהם, שבלאו הכי לא היה אוהד יתר על המידה, התדרדר עד כדי עוינות קשה. אולם היו גורמים בקרב ערביי הארץ, שביקשו לנצל את המצב כדי להסית נגד היהודים ולעשות בהם שפטים.

באותם ימים התגורר בעיר יפו אחד מיקירי חסידי ברסלב, ר' שמואל העשיל פרידמן. הוא עלה מז'אליב הסמוכה לברדיטשוב, לארץ הקודש, כאן התגורר בעיה"ק ירושלים ועבד בבתי הדפוס 'צורקמן' ו'החבצלת', כשלצד מלאכתו הוא זוכה לעסוק בהדפסת ספרי רבינו. מירושלים עבר ר' שמואל העשיל ליפו, שם עבד בדפוס 'איתן'.

באחד הימים בעודו שקוע בעבודתו הבחין בדפי הגהה בשפה הערבית, שנועדו לעלות על מכשב הדפוס. מתוך סקרנות הציץ בהם ובאותם רגעים נחרד על נפשו. בדפוס איתן הודפסו גם ספרים, חוברות ועלונים בערבית, הפועלים היהודים ידעו לסדר אותיות ערביות לפי כתב-יד והיו מוחזקים כאינם יודעים לקרוא את הכתוב. ר' שמואל העשיל רכש לו במשך הזמן ידע בשפה זו, אולם הסתיר את ידיעתו זו.

כעת נעתקה נשימתו בקרבו כשעניינו חלפו על פני השורות. היתה זו חוברת הסתה מטעם

אנשי הדת המוסלמים הטורקים שנועדה להישלח להפצה בקהל הערבי ולהקראה בפני ההמון הערבי באסיפות ובמסגדים, בה נדרשים הערבים בשם הדת והשלטון לקום ביום אחד, ליטול איש איש כלי משחית מכל הבא לידו, ולהשמיד את כל היהודים בארץ, מפני שהם כופרים ובוגדים!

המחשבות רצו בראשו של ר' שמואל העשיל בהילות. הזמן קצר וחייבים לפעול כמה שיותר מהר! לפתע עלה בלבו רעיון. הוא לא התמהמה רגע קט, נטל עמו דפים מהחוברת העומדת להדפסה, לבש את מעילו ויצא רגלי לעבר המושבה פתח-תקוה. היתה זו שעת לילה, צינה שלטה בחוץ, שפתותיו של ר' שמואל העשיל מלמלו תפילה לה' יתברך שיצליח את דרכו ויעביר את רוע הגזרה מעל עמו ישראל.

מאוחר בלילה הגיע אל המושבה שהיתה עטופה בתנומה עמוקה, הוא שם פעמיו לעבר ביתו של עקיבא ליברכט, ממייסדי המושבה ועסקן עתיר ניסיון. בעל הבית ששמע נקישות בשעה כה מאוחרת התפלא מיהו הנוקש, ושבעתיים השתומם בראותו את דמותו של ר' שמואל העשיל בפתח, כשכולו נסער ונרגש. "מה הביאך אל ביתי!?"

"הבה נסור לחדר צדדי ונשוחח בארבע עיניים". השניים פרשו לחדר הפנימי. ר' שמואל העשיל הוציא מכיסו את צרור הדפים והחל להקריא אותם באוזני איש שיחו שהקשיב כשמצחו קמוט בדריכות ובמתיחות. כשסיים את ההקראה הרים את עיניו, "אתה מבין מדוע באתי ברגל אליך למרות השעה המאוחרת? אני יודע שיש לך קשרים טובים עם הקונסול הגרמני, וגרמניה הלא היא בת-בריתה של טורקיה. אנא! עשה כל שביכולתך לקדם את פני הרעה. אך למען השם, אל תגלה מניין נודעה לך המזימה!"

ליברכט נכנס מיד לפעולה. עם בוקר פנה אל עוד כמה עסקנים ידועים, הם נסעו יחד ירושלימה ונועדו עם הקונסולים של גרמניה ואוסטריה. הללו הפעילו את סמכותם ובהשתדלותם נידונה החוברת לגניזה בטרם הופצה.

ור' שמואל העשיל? הוא שב לסדרי לימודו ותפילותיו, מודה לה' יתברך על שגלגל לידו את הזכות להציל מפגורום אכזרי את הישוב היהודי בארץ הקודש.

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה ביאורים על תורה ל"ג מאמר ג' ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

[ב] וצריך לדעת, ש'מלא כל הארץ כבודו'. ולית אתר פנוי מנה. ואיהו ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין. ואפלו מי שעוסק במשא ומתן בעפ"ם, לא יכול להתנצל ולומר, אי אפשר לעבד את השם יתברך מחמת עביות וגשמיות שגופל תמיד עליו, מחמת העסק שעוסק תמיד עמהם. פי כבר גלו לנו חכמינו, וזרונם לברכה, שבכל דברים גשמיים, ובכל לשונות העפ"ם, יכול למצא בהם אלקות. פי בלא אלקותו אין להם שום חיות וקיום כלל, כמו שכתוב (חמיה ט'): "ואתה מחיה את כלם". לביד שהחיות ואלקות הזה שם בצמצום גדול ובמעוט, רק בדי חינוך להחיותו ולא יותר. פי הקדוש ברוך הוא צמצם את אלקותו בצמצומים רבים ושונים, מראשית המחשבה עד נקדת הפרוץ של עולם הגשמי, ששם מדור הקלפות:

ובכל מה שמשתלשל יותר ומתצמצם יותר למטה, אלקותו מלגש שם במלבושים רבים יותר. וזה שגלו חכמינו, וזרונם לברכה, ופתחו לנו פתח, שהמשפיל ידע ויבין שבכל הדברים גשמיים יש אלקותו וחיותו, כמו שאמרו חכמינו, וזרונם לברכה (מנחות ל"א): "טט בכתפי שתים, פת באפריקי שתים, להודיע שבכל לשונות העפ"ם יש שם אלקותו המחיה אותה:

וזה שמביא בירושלמי (תענית פ"א): אם יאמר לך אדם היכן אלקיך, תאמר לו: בדרך גדול שברומי, שנאמר: "אלי קרא משעיר". נמצא שזה האדם ששאל היכן אלקיך, בודאי הוא משקע במדור הקלפות. פי הוציא את עצמו מן הכלל וקפח בעקר, שאמר: היכן אלקיך, ונדמה לו שבמקומו אין שם אלקים. בכך תאמר לו: אפלו במקומך שאתה משקע במדור הקלפות, גם כן שם תוכל למצא אלקותו. פי הוא מחיה את הכל, כמו שכתוב: "ואתה מחיה את כלם". ומשם אתה יכול לדבק את עצמך בו יתברך, ולשוב אליו בתשובה שלמה. פי לא רחוקה היא מפה. אלא שבמקומך שם רבו הקלושים:

וכל מה שאדם הולך ממדרגה למדרגה, הוא מתקרב יותר אל השם יתברך, ויכול לידע את השם יתברך בהנהגתו. פי כל מה שהמדרגה יותר עליונה, נתמעטו הקלושים, ונתמעט הצמצום, ואז הוא מקרב יותר אל השם יתברך, ויכול לאהב את עצמו עם השם יתברך באהבה יתרה:

לקשר לבו לדעת והאמונה שמלא כל הארץ כבודו

רבינו ממשיך ומבאר את "הכלל" והשורש בעבודת ה', שצריך לדעת שמלא כל הארץ כבודו, ולית אתר פנוי מיניה, ואיהו ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, ולשונות אלו הם לשונות מהזוה"ק, שזהו בעצם פירושו של הפסוק "מלא כל הארץ כבודו", והיינו שאין מקום בעולם שלא יכול להתגלות שם כבוד ה', כי בכל מקום בעולם יכולים להתקרב אליו יתברך ולגלות כבודו, אלא שההבדל בין המקומות והזמנים והמצבים הוא רק בלבושים והכיסויים, האם יש הרבה כיסויים ולבושים או קצת, אבל אם אדם יחפש את כבוד ה', ויצהר להתקרב להשי"ת, בכל מקום ובכל זמן ובכל מצב יוכל להתקרב להשי"ת.

ואין הכוונה רק שצריך לידע את הידיעה הזאת כידיעה בעלמא, אלא שצריך להכניס ידיעה זאת היטב בלבו ובמחשבתו, ולחשוב על הידיעה הזאת בכל עת, וכפי שמתבאר בהמשך המאמר (אות ז) שכל אחד מישראל יודע שיש אלקים בעולם, אבל עיקר העבודה לקשר את לבו לדעתו [ועי"ז] זוכים לגילוי אור האהבה שבעדעת כמבואר שם באריכות], ועל פי זה מובן שזה גם הכוונה כאן שצריך לדעת שמלא כל הארץ כבודו

לעיבוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

לחידודא

מהיכן נמשך האור של כל האורות שבעולם?

הודאה ו

תשובה לחידה הקודמת: מזה עיקר הגלות, שעיקרה גלות הנפש? העיקר הוא העצבות שמתגבר בכל פעם, בפרט כל זמן שלא נודרך עדיין והוא חותר לשוב, ונעשה עימו מה שנעשה. ליקוטי הלכות הודאה ו, יד. ע"ש הפתרון לזה

הזוכה: חיים זוסמן, ירושלים
זכה בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור ספרי רבינו

ושלית אתר פנוי מיניה, היינו צריך לקשר את לבו לדעת ולמחשבה הזו, וזהו עיקר הכלל והיסוד בעבודת ה'.

ובאמת עניין זה הוא היסוד והכלל שהאיר הבעש"ט הקדוש בעולם, וכל ספרי תלמידי הבעש"ט ותלמידי המגיד כולם עוסקים וסובבים סביב עניין זה, כל אחד לפי סגנונו ובחינתו, אבל זהו הכלל של כל תורת הבעש"ט, ורבינו מוריד עניין זה לכל אחד ואחד, עם הכלים והצמצומים הנצרכים, באופן שכל אחד ואחד ממש, בכל מקום שהוא ובכל זמן שהוא ובכל מצב שהוא, יוכל תמיד לקשר לבו ודעתו לאמת הזאת שמלא כל הארץ כבודו ושכל מקום ממש יכולים לגלות כבודו יתברך ולהתקרב אליו יתברך.

אין מקום בעולם שאי אפשר להתקרב להשי"ת

אלא שההרגשה של האדם היא שכל הדיבורים האלו הם דיבורים גבוהים, אבל הוא כל כך רחוק מזה ומה שייכות יש לו לדיביקות ולא לקוּת, ולכן ממשיך רבינו מיד ואומר שאין שום מקום שיכול האדם לומר שזה לא שייך אליו, כי אפילו אם הוא משוקע במדור הקליפות, וכל עסקו עם העכו"ם, והיינו שהוא חי את מה שהם חיים, את כל התאוות והבלי העולם הזה, והוא כל כך רחוק מקדושת התורה והמצוות, ונדמה לאדם שבמקום כזה אין שום דרך להתקרב להשי"ת, אבל באמת לאמיתו גם שם אפשר למצוא את אלקותו יתברך, ולא רק למצוא אלקותו, אלא אף לדבק עצמו אליו יתברך ולשוב אליו בתשובה שלימה, נמצא שאין שום מקום ושום זמן ושום מצב שאדם יכול לחשוב שלא נאמרו דברים אלו עליו, כי רבינו יורד אל המקומות הנמוכים ביותר שגם שם יכולים להתקרב להשי"ת, וממילא כך הוא בכל מקום ובכל זמן, גם כשמתגבר על האדם עצבות ותאוות ושאר הבלי העולם הזה, אין שום מקום שאי אפשר להתקרב אליו יתברך בתכלית ממש.

ומביא בזה רבינו את מאמר הירושלמי שאם נכך אדם היכן אלקיך האמר לו בכרך גדול שברומי, שאפילו בכרך גדול שברומי שהוא חוקף התגברות הקליפות, כי רומי שהוא עשו הוא הקליפה הקשה ביותר, וגם שם יכולים להתקרב אליו יתברך.

ומביא רבינו עוד שזה נרמז במצוות תפילין שטטפת הוא תיבה מורכבת משני לשונות, כדי להודיע ולגלות שגם בלשונות העכו"ם, גם שם נמצא השי"ת, ובאמת הוא עניין פלאי שבאמת אין תיבה כזו לטטפת לא בלשון הקודש ולא בארמית, רק היא תיבה מורכבת משתי לשונות, כי זה עצמו האור של תפילין לגלות את אלקותו יתברך גם במקומות הרחוקים ביותר.

הלבושים והכיסויים

אלא שבאמת יש על זה לבושים וכיסויים, וככל שהמקום רחוק יותר יש לבושים וכיסויים, ובאמת עיקר הלבושים והכיסויים הם במחשבה של האדם, שהכיסויים מסתירים את האמת לאמיתה שהשי"ת סמוך וקרוב אליו ממש, ונדמה לו שאינו יכול להתקרב להשי"ת, אבל באמת הוא רק דמיון, וזה כיסוי שנוצר מחמת העבירות שע"ז יש יניקת הקליפות, אבל באמת לאמיתו אין שום הבדל, רק שיותר קשה להרגיש את זה ולחיות עם זה.

ואמנם באמת מחמת הכיסויים והלבושים האלו, נצרך יגיעה גדולה כדי להתחזק לקשר לבו לדעת האמיתית הזאת, ולכן באמת העיקר הוא בכח הצדיק שכופה את יצרו בתכלית השלימות, ועי"ז יש לו כח להכניע את הקליפות ולגלות את האור והאמתיות שנמצאים דייקא במקום הזה, כי באמת שם דייקא יש אור יותר גדול ששרשו מהאבה שבדעת [כמו שמתבאר בהמשך המאמר]. אבל הקליפות מסתירים את האהבה הזאת, ולכן צריך להכניע את הקליפות, וזה פועל הצדיק המופלג שיש לו את הכח לזה, אבל נצרך לזה את עתרותא דלתתא מצד האדם שיתעורר באיזה נקודה של כפיית היצר, שע"ז נכנעים כח הקליפות שמכסים ומעלימים את הדרך להתקרב להשי"ת שם, וכפי שמתבאר כל זה בהמשך המאמר, ועי"ז יש כח לאדם לדאות גם בימי רע את הטוב שמוסתר בהם.

אבדה תקוותינו בלות המר הזה, וכאן באו חכמים והצילו אותנו, וגילו לנו שבתוך החושך נגנו האור, והוא קיים וצריך לגלותו בתוך ההסתר.

והנה כל ענין זה קיבלנו ע"י חג התנוכה, וזה מאיר לנו עד היום הזה בכח ימים קדושים אלו.

הנהגה בחנוכה, היה בעולם חושך עצום, והיה ריבוי ענק של שומא, והם היו הרבים והגיבורים, והיה נראה שאין שום סיכוי לאור הטהרה להופיע,

אך ע"י הכהנים הצדיקים שידעו לגלות אהבת השי"ת הגנוזה, זכו להשליט את האור ושיתגלה יתרבה ויזרח בכל העולם,

ועיקר הגילוי זה שגם בתוך החושך ומקום הקליפות ולמטה מ' טפחים נגנו אור עצום שדולק ומכחה להאיר באור רב ע"י היהודי,

וא"כ אין חג שנוגע לנו בעקבתא דמשיחא כחג התנוכה, המגלה איך לגלות בתוך ימי הרע את ימי הטוב.

גד נחמני, חדרה

של בלבולים ושקר, נפילות ומעברים, וכמו שזה נקרא בתורה לג' מי רע' ובהסתכלות ראשונית האור נראה כנעלם ואינו עוד, וכאילו החושך זו המציאות הבלעדית ח"ו,

אך רבינו מלמדינו שהאור לא נעלם, אלא האור נגנו, והימי טוב ואהבת השי"ת שורים בכל מציאות בעולם, וגם בתוך החושך והקליפות אפשר וצריך ל"א לדבק א"ע בהשי"ת שמחכה בתוך כל הסתרה,

וע"פ הנ"ל ניתן להבין נקודה מעניינת בתורה, שרואים לכל האורך, שענין הצדיקים זה לגלות ולפתוח שה' נמצא איתנו, ופתאום בסוף התורה רבינו מביא שהפסוק 'ירא אלוקים את האור כי טוב' שבפשטות נראה שמבטא גילוי, ושם חכמים אמרו 'כי טוב לגנוז-הסתרה, וקשה למה עושים הסתרה?'

אך הענין הוא שללא דרשת חז"ל, כשהאדם היה רואה אור היה יודע שיש אור, וכשיש חושך אז יש חושך וזהו, וא"כ

לכבוד מערכת עלה לתרופה אנו עומדים לקראת הימים הקדושים ימי החנוכה, וכידוע חנוכה זה הזמן שבו מאיר האור הגנוז, והכלי הכי נפלא להתכונן לימים אלו זה תורה לג' המדברת מהאור הגנוז,

חנוכה הינו חג השונה בטבעו מכל החגים,

בכל חג ניתן לראות את ההשלכות של הנס או פועלת החג להיותם.

בפורים ופסח אילולי הנס היינו נשמידים, ועבדים, בשבועות זכינו לקבל את התורה שהיא חיינו לנצח, ברה"י יום הדין בפועל, אך בחנוכה זה פלא, שהרי היום אין לנו ביהמ"ק, והמנורה נמצאת בשעיר, והשמנים טמאים, וכידוע זרע בית חשמונאי אבד מן העולם עד האחרון, וחכמת ותרבות יון שוטפים את העולם, וא"כ על מה החגיגה?

אבל באמת זהו החג שהכי נוגע לכל אחד ואחד,

האדם נמצא בתוך עולם

טעם גן עדן

תורה ל"ג [ב]

חנוכה לאור תורה ל"ג

במעשיו.

[ד] על ידי הארת האהבה זו, יש כח ביד כל אחד להתגבר בעזות דקדושה לצאת למלחמה, ולא לחפש אמתלאות למה אי אפשר לעבוד את ה' במקומו ובמצבו, כי הצדיק נותן 'לל' לכל אחד שכל תכלית הבריאה הוא לבקש שלום - לחבר בדווקא מצבים שבהם נדמה שיש חילוק בין טוב לרע, לאחדם ולעשות שלום לגלות שה' נמצא שם.

[ה] השי"ת שלח לנו צדיקי אמת המגלים לנו איך להתגבר בשני אופנים. א. גילוי חדש בנגלות התורה, להתגבר למעשה בקיום התורה, לשבר את הרע, ולדעת שה' אוהב כל מצוה ומעשה שאנו עושים. ב. המשכת סתרי תורה מעתיקא סתימאה, המגלה את אור האהבה שבדעת - אהבה גדולה מעצם היותנו יהודים, וכך יש בכוחנו לצאת למלחמה נגד היוונים, ולהתחזק להדליק את האור תמיד, ולומר בכל מקום הלל, הן בימים שרואים את הטוב, והן בימים שרוע מוסתר בבחינת 'בה' אהלל דבר באלוקים אהלל דבר'.

(ליקו"ה חנוכה ג')

[א] כל העולם נברא על פי התורה, וכל מה שנעשה בעולם בכל יום ויום הוא על פי הנהגת המידות של השי"ת המתגלה בתורה. וכשזוכים לעסוק בתורה ביגיעה אמיתית בקדושה וטהרה, אזי זוכים לראות את העולם לאור התורה, ורואים בכל דבר אותיות התורה - הדיבור של ה' שברא דבר זה.

[ב] היוונים גזרו גזירות על התורה כדי שלא יהיה לנו הדרך להיות קשורים לה' בכל מקום בכח התורה, וכך נתכסה אור ה' בהרבה לבושים, עד שאנו מלאים בתירוצים והתנצלויות למה בכל מיני רגעים וזמנים במשך היום אי אפשר לנו לעבוד את ה' - וכמו שגזרו לכתוב על קרן השור 'אין לכם חלק באלוקי ישראל'.

[ג] אך השי"ת ברוב רחמנותו שלח לנו צדיקי אמת מתתיהו ובניו, שהם זכו לכפות את הרע של העולם, עד שהם רואים ממש את אור התורה בכל דבר, והם ממשכים לנו גילוי עצום של האהבה הגדולה - אהבה שבדעת שהשי"ת אוהב בעצם כל יהודי בלי כל קשר לעצם קיום התורה, כמו אב שאוהב את בנו עוד לפני שנולד ולפני שעושה לו נחת

מעט מן האור דוחה הרבה מן החושך

ובהם עצמם טמונה התשובה למחפרי דבר - כך מגלה רבי נחמן מברסלב - תשתמש באותה עזות של היוונים. הם משתמשים נגדך בעזות דסטרא אחרא, תפעיל אתה את העזות דקדושה נגדם:

באותה עוצמה ופשטות ופסקנות שהם אומרים לך לעזוב את התורה, תענה אתה נגדם, "לא, אתם מדברים שטויות".

ואם לא הצלחת בפעם הראשונה, וח"ו נפלת מהתורה, היוונים בני ימינו הצליחו עליך, דע לך, שהם כבר באים שוב והם יתחילו לומר לך בעזות מצח שאתה פושע נקלה, ואין לך תקוה, ו...!

אבל אתה תעמוד נגדם באותה עזות - דקדושה, "איני שומע לכם ליבטל ממני עול מלכות שמים אפילו שעה קלה, אני מאמין בחכמינו הקדושים שאני כן יכול להתקרב לקדושה ויש לי תקוה נפלאה".

ואת הכח הנפלא הזה - עזות דקדושה - אנו שואבים מנרות החנוכה, המבהיקים באורם בעזות אל מוך החושך והאפילה הנוראה שבאחרית הימים. נרות שעם ישראל הדליק במשך אלפי שנים בעזות, באומץ, ובאמונה.

והנר שלך מתחבר לשרשרת הנרות העולמית, ומזרים בך כוחות חדשים למלחמה העדכנית מול היוונים, ולהכניע אותם. ולעמך ישראל עשית תשועה גדולה ופורקן גדול.

חיילות היוונים הוכנעו במלחמת החשמונאים בשנת ג' אלפים ת"ר. נכון. אבל כוחם השמימי של היוונים אינו פוסק מלהלחם עם ישראל, עד ימינו אנו.

היוונים הרשעים משיכים באותה מסורת משכנעת שבה פעלו באותם ימים, הם באים ליהודי ואומרים לו: "ללמוד תורה? מה פתאום? איזה שטות זו?!" אם אתה רוצה משהו מועיל, לך תתאמן, תחזק את השרירים".

והשיטה בה הם פועלים היא: לשדר את המסר בפסקנות ובודאות [הקרייה 'עזות דקליפה', היות שע"פ הקבלה יניקתם מבחי' נמר - עז כנמר].

ובשלב ב': אחרי שהאדם השתכנע מהצורה בה פנו אליו, והוא עזב את התורה, את מועדי ה', את הקדושה, והוא מתבונן על עצמו, מנסה לחשוב מה יעשה כעת -

היוונים באים אליו מיד, ובאותה וודאות ועזות שבה ניחנו הם מבהירים לו: "זהו, עכשיו אתה חוטא עלוב נפש, אין לך שום תקוה ותכלית, אין לך שום שייכות עם התורה והקדושה".

והשאלה נותרה תלויה בחללו של עולם, מאין תימך צא התשובה למחפרי דבר?!

אבל חכמינו הקדושים האירו לנו את ימי החנוכה,

עומק הפרשה

כוחו של ניצוץ

אֵלֶּה תְּלֻדֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף.

לכאורה, תולדות יעקב הם שנים עשר שבטים, העוברים יחד מסע ארוך ומורכב הפותח בארם נהריים, מטולטל שנה וחצי בדרכים עד שמגיע לארץ ישראל, ושוב יורדים למצרים עד שישבו חזרה לארץ ישראל, ולמה כשהתורה מתארת את תולדות יעקב אינה פורטת אלא את תולדות יוסף.

את התשובה לכך מרמז רש"י בפתיחת הפרשה 'הפשתני הזה נכנסו גמלו טעונים פשתן, הפחמי תמה אנה יכנס כל הפשתן הזה, היה פיקח אחד משיב לו ניצוץ אחד יוצא ממפוח שלך ששוף את כולו, כך יעקב ראה כל האלופים הכתובים למעלה, תמה ואמר מי יכול לכבוש את כולו, מה כתיב למטה (פסוק ב) "אלה תולדות יעקב יוסף", דכתיב (עובדיה א יח) "והיה בית יעקב אש ובית יוסף להבה ובית עשוי לקש", ניצוץ יוצא מיוסף שמכלה ושוף את כולם'.

את עומק העניין מבאר רבי נתן, אלופי עשוי עומדים בשורש הקליפה לעומת הקדושה, והם כוחות נוראים של קליפה, המסתירים את מציאות ה' בעולם (עיין יתקו"ז תיקון סח קט: ובשער רוח הקודש לד.).

יעקב עמל מזה שנים רבות לבנות את הקדושה בעולם, להביא את העולם לתיקונו השלם בו תשרה השכינה בעולם, על ידי שנים עשר שבטי י-ה, ואחריהם שישים רבוא נפשות ישראל שעתידיים לצאת מחלציהם, להשרות יחד את השכינה בעולם,

חנוכה הוא מלשון חינוך, מחמת שבימים אלו מתחנכים אנו כקטנים להתקרב מחדש. בשונה מכל המועדים שאז מתעלים לגילוי של אור גדול, בחנוכה מאיר עצות למקומות נמוכים המלמדים אותנו להתחיל להתחנך בעבודת ה'. ומשום כך יכולים אנו להסתכל ולהתבונן בכמה עניינים שיש בחנוכה, שבוודאי יכולים להיות לנו ככלי עזר להשתמש בהם לחינוך בנינו. כי אם עניינים אלו מחנכים אותנו, מסתמא זה הדרך לחנך גם קטנים ממש.

הודאה

כשאדם רואה שהוא רחוק מה' ואינו מרגיש שום קשר לתורה וליהדות, העצה של חנוכה שמחנך אותנו להדליק אור ה' על ידי הודאה, לפתוח את הפה ולהודות לה' על ניסים וישועות שנעשו עמו. דרך זה פותח לאדם להרגיש קרבת ה'.

גם כשאדם בצער ויש לו צרות, החנוכה מלמד אותנו למצוא קצת הרחבה בתוך הצער שה' הרחיב לו, ולהודות על כך.

אם זו הדרך לחנך להתקרב לה'. ממילא מובן שכך הדרך להכניס קטנים לעבודת ה', ללמד אותם הדרך של ההודאה, הן על ידי ברכות כבוונה, והן על ידי הודאה בפה בלשון המדובר בבית.

למעשה: יש לספר בבית בשולחן שבת וכדומה סיפורי ניסים וישועות, וכן על ידי דוגמא אישית, להתרגל לברך בקול, וכן להודות לה' בלשון שרגיל בו בקול רם על כל דבר קטן, הדבר בדוק ומנוסה, שהרגל זה מדביק את כל הבית.

להאמין ב'נותר הקנקנים'

הגילוי הפשוט של חנוכה שמחנך אותנו להכנס לעבודת ה', הוא להאמין בכל קצת שיש לנו, לא להתיימש כאשר מוצאים פך שמן קטן, אלא תיכף להשתמש בו ולהדליק ולא לחכות עד שיהיה הרבה שמן טהור.

והוא יסוד החינוך להרגיל ילדים לעבודת ה', לדעת עד כמה יקר כל התגברות וכל התנתקות מרע.

למעשה: הם צריכים לראות שאנו באמת מעריכים כל תנועה של התחדשות שלהם, על ידי מילים טובות וכו'. וכן לדבר עמם על כך, ללמד אותם תמיד לחטוף מה שנשאר, לא לחכות לשלמות.

נח"ל - נפשנו חנתה לה'

אחד מהכוונות של חנוכה הוא לכוון בהדלקה בברכת 'להדליק נר חנוכה' שהוא ר"ת נח"ל, והוא ר"ת 'נפשנו חנתה לה'. כי הדרך להדליק אור ה' בתוך חושך הוא על ידי שכוספים ומשתוקקים לה', גם כשממש חושך ונדמה שבמציאות הזו א"א לעבוד את ה'.

ודבר זה צריך תמיד להאיר בבית, אף שאנו באמת רוצים לראות ילדים מושלמים שהכל הולך להם בנקל, אבל מה לעשות שה' ברא עולם חסר, כדי לראות מי משתוקק אליו מתוך חושך וקושי.

למעשה: להראות לילדים [אף שזה קשה מאוד] כמה אנו מעריכים רצונות והשתוקקות, ועד כמה זה באמת יקר למעלה, יש לחפש אצלם את נקודת הרצון ולהגדילו. וכן דוגמא אישית, להתאנה ולכוסף בבית, כמו לדוגמא בערב שבת: אוי מתי אזכה לאור השבת, לפתוח ספר מתוך געגוע ודיבור: 'זכני להתמיד בתורה'. בנקיון הבית לפסח: 'זכני לאור הפסח' וכו'.

◆ **לקראת ימי החנוכה: הופיע! הספר הנפלא 'בקרב מועדיך - חנוכה' על פי שיעוריו המאירים והחודרים של הרה"ח ר' דוד גבירצמן שליט"א.** הספר שואף לקר את אור החנוכה בליבך פנימה, ויחבר אותך באופן אישי לכל האורות המתחללים סביבך. 0583228228

◆ **התורה הזמנית:** ארגון 'לטייל בתורתו' החל בימים אלו בפריסה ארצית של נציגים מקומיים שיסייעו בכל הנדרש למעוניינים לעסוק בתורה הזמנית; כולל הפצת חוברות ותכנים, מוקד פניות והצעות ייעול, או להקמת קבוצות לימוד. להצטרפות, השאירו הודעה: 046277313

◆ **שוב ניתן להשיג:** הספר הנפלא 'אוסף אמרים' מאת החסיד ר' יעקב מאיר שטנער שליט"א, המאיר את אור החנוכה באור האמת והאמונה. ניתן להשיג בנקודות ההפצה בריכוזי חסידי ברסלב, ובחנויות הספרים.

◆ **פרויקט השיעורים:** שיעוריו הקבועים של הרה"ח ר' אשר זעליג מרגליות שליט"א: שיעורים יומיים: א. מדי בוקר בשעה 9:20 בביהמ"ד 'אנשי הצדיק' שכו' קנה בושם בית שמש, חבורה בסיפורי מעשיות - לקראת סיום מעשה מבעל תפילה. ב. מדי יום בין מנחה למעריב עם שקיעת החמה, בביהמ"ד הנ"ל, שיעור בעמוד היומי בליקוטי מוהר"ן. שיעורים אלו בלשה"ק. ג. מדי יום שני בשעה 9:00 בערב, בביהמ"ד 'אלהה' רח' השושנה 13 נתניה, חבורה בתורה הזמנית - ל"א. ד. מדי יום שלישי בשעה 9:00 בערב, בביהמ"ד 'שיח מרדכי' רחוב ר' מאיר באלעד, חבורה ושיעור בליקוטי מוהר"ן על הסדר - כעת אווזים בתורה ז'. חבורות אלו באידיש. שידורים חיים בקול הלשון: 0733211617 שם ניתן להאזין גם לחיזוק יומי בלשה"ק ובאידיש, שיעורים בליקוטי הלכות, ועוד..

י"ל ע"י מנון עלה לתרופה
בבל ענין או להצטרפות למנויים בדוא"ר
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הודעה קולית 02-8080148
במקרים מיוחדים:
054-8591148 | 053-3175211
המערטת נסגרת מידי יום ראשון בשעה 19:00

החיזוק השבועי

זוה בחינת נר חנוכה, כי חנוכה לשון חנוכה ונתחלה. הינו שעל ידי מצות חנוכה אנו זוכין להמשיך עלינו עזרת דקדושה באופן שנוצה להתחזק בעבודת ה' תמיד. והעיקר להתחיל בכל פעם מחדש, שזהו עקר שם חנוכה, שתהיה העבודה תמיד בבחינת חנוכה ונתחלה, פאלו היום הוא מתחיל להתחזק בעבודת ה'.

זוה בחינת נר חנוכה מוסיף והולך, שצריכין להתחיל בכל פעם מחדש, שעל ידי זה מוסיפין והולכין תמיד בעבודת ה' בתוספת מרבה, מאחר שמתחזק בכל יום בהתחזקות חדש, בהתחזקות חדש: ליקוטי הלכות, בשר וחלב ד, טו:

יהלום

הנס של חנוכה וכן כל הנסים, נעשים בכל שנה ושנה ובכל זמן, בכלליות ובפרטיות:

איצר היראה, חנוכה לד'

לביתי, זה לא סתם 'נר קטן על פתילה', ומתוך כך ידבר כמה דברי הודאה וכן בקשות לעורר רחמנות אמיתית בעניני רוחניות.

ואם זכה ללמוד איזה ענין בספרי צדיקים, אז בוודאי שיהיה לו קל יותר, כי יהיה לו על מה לחשוב ולהתבונן בהסתכלותו על הנר, להאמין שכל מה שלמד, הכל משתלשל לתוך הכוס הקטן. ולדוגמה אם למד את העניין הכללי של חנוכה, שהוא אור הצדיקים המאירים למטה מעשרה טפחים את אור ה', יישב ויחזק את עצמו, הנה האור שמגלה לי בעומק נשמת, איך ה' נמצא איתי. ויתבודד ויספר לה' איך הוא נפל כל כך למטה מ' טפחים, ויפרט כמה דיבורים, ויבקש שיעזרוהו בזכות האור הזה, שאכן יחדור בליבו רוח של התחדשות, רוח של התחזקות אמיתית, שידבק על ידו יותר ויותר לה', ויזכה להתקרר לאור הצדיקים וכו' וכו'.

ויעשה כל זאת בפשיטות, ויזהר לבל ידחוק את עצמו בכל רגע לראות אם הוא כבר זוכה ל'אורות' של חנוכה.

(מתוך הקונטרס החדש שיר"ל בימים אלו מבית 'שאל בני' - הליכות קודש חנוכה לעובדא למעשה')

איך למעשה אפשר להמשיך על עצמי את האור של חנוכה, מתי זה קורה בחג?

במשך כל ימי החנוכה מאיר אור החג, אך כמובן שהעיקר הוא זמן ההדלקה, שיש להשקיע במצווה זו מעבר להידורים המעשיים של עצם ההדלקה. והעיקר הראשון לא להיות מושפע מהאווירה החיצונית שבסביבת ההדלקה, מבני המשפחה או החברים בישיבה, ולנסות להתחבר לאמת שנעשה בעולמות העליונים בזמן ההדלקה.

ויזכיר לעצמו בזמן הדלקת הנרות, שבזמן זה מאיר אור גדול על הנשמה. אור כזה שיכול ללמד אותנו דרך איך להוציא את עצמנו מכל נפילה ומכל עגמת נפש, לשרוד את כל הגלים והמשברים, ולהיות סמוכים וקרובים אליו ית' ביותר.

ולכן ראוי מאוד לשהות בזמן ההדלקה מול הנרות, חצי שעה ויותר, לשיר את הזמירות, ולהסתכל על הנרות ולהתבונן בהם, להעלות מחשבות של אמונה, שהנרות הללו אנו מדליקים על הניסים וכו', אלו הם הנרות שמאירים באור הגנוז מששת ימי בראשית, הם באו

הלכה פסוקה מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א / מו"צ בעיד בית שמש יצ"ו

האם אפשר להקדים זמן הדלקת נרות חנוכה?

בפגל המנחה. אבל אם יהיה בזמן מאוחר יותר מן האמור - עדיף להדליק בזמן פגל המנחה (ראה בחובת הדר א הערה נובמקד"ק נג).

1. אבל לפני זמן פגל המנחה אי אפשר בשום אופן להדליק נרות חנוכה ואסור לברך על זה (שו"ע שם). ולכן אין לצאת מהבית לפני זמן זה, אלא אם כן ישאר מישהו בבית שידליק, או שהוא יוכל להדליק במקום שיהיה שם באופן שיוצא לכתחילה. זולת אם הוא אנוס ממש לצאת אז (ראה ח"ה ב הערה נג).

2. בערב שבת מדליקים לכתחילה קצת קודם זמן הדלקת נרות שבת למרות שהוא הרבה לפני השקיעה, אבל לא לפני זמן פגל המנחה (שו"ע תרעט ומשנ"ב ב). ובירושלים שזמן הדלקת נרות שבת הוא 40 דקות לפני השקיעה - יש שהקפידו להדליק נרות חנוכה חצאי שעה לפני השקיעה ואחרי זה נרות שבת. אך י"א שאפשר להדליק נרות חנוכה בזמן הדלקת נרות שבת הרגיל (ראה: לוח אר"י הל"ש טז ארחות הלכה 67. הליכות אבן ישראל מד.)

3. ודע שמעיקר הדין אין חיוב להיות נוכח ליד הנרות או לשהות בבית כל החצי שעה הראשונה של הדלקת נרות, אלא שהוא 'מנהג טוב' שנהגו (ובשו"ת שב יעקב כב, כתב שהוא 'מצוה'). ולכן בשעת הצורך אפשר לצאת מהבית אף שעדיין לא עברה החצי שעה.

לכתחילה אין להקדים את הדלקת הנרות לפני הזמן שכל אחד נוהג לפי אבותיו או רבותיו (שו"ע תרעב א). אבל מי שצריך לצאת מהבית מקודם לזמן זה - יעשה כך:

א. הנוהג תמיד להדליק בלילה אחרי תפלת ערבית, וצריך לצאת תיכף בצאת הכוכבים - אפשר להדליק בצאת הכוכבים ולהתפלל ערבית אחר כך (ראה: ביה"ל תרעב א ד"ה לא. מבית לוי כח ב. אמנם ראה הליכות שלמה פט"ז ארחות הלכה 62).

ב. ומי שצריך לצאת מוקדם יותר - יש להדליק בזמן 'בין השמשות'. ועדיף מלהדליק בשקיעת החמה (כיון שאז יש יותר פוסקים שלכתחילה אז זמן הדלק"ט).

ג. ומי שצריך לצאת קודם לזה - יש להדליק ב'שקיעת החמה'. ועדיף מלהדליק מפגל המנחה (כיון שלהרבה פוסקים הוא לכתחילה).

ד. מי שצריך לצאת מהבית לפני שקיעת החמה - אזי בין אם נוהג תמיד להדליק בשקיעה ובין אם נוהג להדליק בצאת הכוכבים - אפשר להדליק מזמן 'פגל המנחה' שהוא בימי חנוכה בערך שעה לפני השקיעה. אבל צריך שידלקו הנרות עד חצי שעה שאחר צאת הכוכבים (שו"ע תרעב א וביה"ל ד"ה ובלבד). ונכון להתפלל מנחה מקודם, אבל אין לבטל תפלה בציבור בגלל זה (ראה